

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către succesorul părții vătămate, Cebotari Tatiana și de către avocatul Goncear Vasile în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29 septembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Margina Ion xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 29.03.2017 – 29.09.2017;

Instanța de apel: 17.01.2018 – 07.03.2018;

Instanța de recurs: 06.06.2018 – 09.10.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29 septembrie 2017, Margina Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal, la 18 (optsprezece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

- art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 287 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) an 7 (șapte) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 21 (douăzeci și unu) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al sentințelor, la pedeapsa stabilită a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Rezina din 06 septembrie 2016, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa 25 (douăzeci și cinci) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, Cebotari Tatiana, a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului, în beneficiul lui Cebotari Tatiana, suma de 14465,40 (paisprezece mii patru sute șaiszeci și cinci,

40) lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 200000 (două sute mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar în total suma de 214465,40 (două sute paisprezece mii patru sute șaiszeci și cinci, 40) lei.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă, ca neîntemeiată.

A fost respinsă solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că inculpatul Margina Ion, la 09 octombrie 2016, în intervalul de timp cuprins între orele 22:00-23:00, în s. Țareuca, r-nul Rezina, apropiindu-se de gospodăria cet. Benchechi Vadim, fără motiv întemeiat, a lovit cu piciorul în poarta gospodăriei ultimului, iar când proprietarul Benchechi Vadim s-a apropiat de poartă, l-a apucat de umăr, cu scopul de a-l scoate forțat din gospodărie, exprimându-se cu cuvinte injurioase în adresa acestuia. Fiindcă Benchechi Vadim a reușit să se elibereze de mâna lui Margina Ion și s-a pornit în casă pentru a apela poliția, prin încălcarea grosolană a ordinii publice, necuviință, exprimându-se cu cuvinte injurioase în adresa lui Benchechi Vadim, aplicând forța fizică, a luat o piatră de jos și a aruncat-o în direcția acestuia, lovindu-l pe Benchechi Vadim în spate, în partea stângă a corpului, cauzându-i dureri fizice.

Tot el, Margina Ion, la 09 octombrie 2016, în intervalul de timp cuprins între orele 22:00-22:30, în stradă, în s. Țareuca, r-nul Rezina, împreună cu o altă persoană, ambii locuitori ai com. Țareuca, r-nul Rezina, în rezultatul unei neînțelegeri, conflict care a apărut spontan, între ei și Cebotari Ion, locuitor al s. Țareuca, r-nul Rezina în mod intenționat, i-au aplicat ultimului lovituri cu pumnii în regiunea capului și picioarele peste alte părți ale corpului, în special, torace și abdomen, cauzându-i victimei vătămări corporale sub formă de traumă confuză a toracelui și abdomenului, hemoragii în țesuturile moi peristernale și pericostale, fractură închisă, directă, completă a osului sternal, fracturi costale indirecte, complete din stânga, fără lezarea pleurei parietale, lezarea hilului pulmonar bilateral, homotorace (900ml.) lezarea lobului drept al ficatului, hemoperitoneu (1200 ml.), plăgi (2) contuze pe cap și față, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, echimoză pe față și torace, excoriații pe față, leziuni care potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 99 din 30 noiembrie 2016 au generat victimei șoc hemoragic, și care conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămare gravă.

În continuarea acțiunilor criminale, Margina Ion împreună cu o altă persoană, l-au pus pe Cebotari Ion în căruța cu care erau și s-au deplasat la domiciliul cet. Benchechi Vadim, unde, după poarta gospodăriei ultimului au aruncat corpul lui Cebotari Ion și au plecat de la fața locului.

În rezultatul leziunilor suportate, victima Cebotari Ion a decedat la scurt timp la fața locului.

Tot el, Margina Ion, continuându-și acțiunile criminale, la 09 octombrie 2016, în intervalul de timp cuprins între orele 22:00-22:30, în stradă, în s. Țareuca, r-nul Rezina, în timp ce îl lovea pe Cebotari Ion, i-a sustras din buzunarul pantalonilor acestuia telefonul mobil model „Samsung”, de culoare neagră, la preț

de 1200 lei, cauzând proprietarului un prejudiciu material în proporții considerabile.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Margina Ion să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, precum și a se dispune încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în legătură cu efectuarea expertizei medico-legale, în sumă de 224, 34 lei.

În argumentarea apelului a indicat că, prima instanță ilegal a exclus din învinuirea inculpatului Margina Ion, agravanta prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindcă deși inculpatul a declarat atât în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată că telefonul mobil model „Samsung”, de culoare neagră, al victimei l-a luat el, când acesta a căzut jos, declarațiile inculpatului au fost combătute în cadrul urmăririi penale prin declarațiile minorului Bardier Grigore, care a menționat că telefonul mobil model „Samsung”, de culoare neagră, l-a luat dumnealui din buzunarul victimei la indicația inculpatului Margina Ion, care i-a spus să caute victima prin buzunare, unde l-a și depistat.

3.1. Succesorul părții vătămate, Cebotari Tatiana, a declarat apel solicitând casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie individualizată corect pedeapsa aplicată inculpatului cu stabilirea unei pedepse echitabile; să fie admisă integral acțiunea civilă în partea ce ține de prejudiciul moral, cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul său a sumei de 500000 lei.

În motivarea apelului a indicat că prima instanță i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blândă de 25 ani închisoare, fără a ține cont că Margina Ion anterior a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Codul penal, fiind prezentă starea de recidivă.

Totodată, a remarcat că prima instanță nu a luat în considerație că furtul a fost săvârșit de 2 persoane, excluzând neîntemeiat din învinuire agravanta prevăzută la lit. b) art. 186 Cod penal.

A mai invocat apelanta, că în rezultatul acțiunilor ilegale ale inculpatului, soldate cu decesul fiului său, a rămas fără sprijin financiar și moral, ea nefiind angajată în câmpul muncii, soțul fiind decedat în 2005, iar inculpatul nu a contribuit la efectuarea cheltuielilor de înmormântare.

A menționat că suferințele morale de ordin psihic și emoțional pe care le simte, nu au fost compensate echitabil de prima instanță, iar suma de 200000 lei, încasată pentru decesul unei persoane este unul vizibil nefondat.

3.2. Avocatul Goncear Aurel în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Margina Ion să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 12 ani, iar în baza art. 186 alin. (2) lit. d) și art. 287 alin. (1) Cod penal, să fie dispusă încetarea procesului penal din motiv că fapta constituie contravenție.

Cu referire la învinuirea înaintată în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, apărarea a invocat că recunoașterea de către inculpat a vinovăției sale, ca și oricare

altă probă, necesită să fie supusă unui control multilateral și poate fi pusă la baza sentinței de condamnare, dacă a fost confirmată prin alte probe.

În opinia avocatului, procurorul în cazul dat nu a prezentat careva probe convingătoare care ar confirma fapta incriminată de huliganism ca infracțiune.

A menționat, că inculpatul a recunoscut faptul că a avut un conflict și l-a apucat de haină, dar nu a aruncat în direcția cet. Bencheci Vadim cu nici o piatră.

Declarațiile părții vătămate Bencheci Vadim privind obiectul vulnerant nu au fost verificate de către organul de urmărire penală prin efectuarea cercetării la fața locului și prin examinarea medico-legală.

A relevat, că acțiunile inculpatului urmau a fi încadrate conform componenței contravenției ce ține de acostarea jignitoare și injuria adusă în adresa cet. Bencheci Vadim (art. 69 sau art. 354 Cod contravențional).

Cu referire la învinuirea înaintată în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, a relatat apelantul, că fapta imputată urma a fi încadrată potrivit contravenției prevăzute de art. 105 Cod contravențional, însă procurorul a intenționat să-i încrimeze cât mai multe articole în vederea aplicării unei pedepse mai aspre.

A relatat avocatul, că prin ordonanța privind modificarea învinuirii în ședința de judecată în sensul agravării ei din 25 august 2017, a fost majorat prejudiciul cauzat de la 500 lei la 1200 lei. Această ordonanță este ilegală, emisă contrar prevederilor art. 326 Cod de procedură penală, deoarece probele cercetate în ședința de judecată nu au dovedit incontestabil că prejudicial material constituie suma de 1200 lei, or, atât în ordonanța din 25 august 2017 cât și în rechizitoriu, nu a fost concretizat modelul telefonului Samsung și nu a prezentat care este prețul de piață al unui asemenea telefon.

A relevat, că la insistența apărării în ședința din 22 septembrie 2017, succesorul părții vătămate a prezentat cutia telefonului sustras, model SGH-C520, iar acuzatorul nu a prezentat nici un certificat privind prețul de piață al acestui telefon, care de facto variază între 450-500 lei.

Cu referire la învinuirea înaintată în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal, apărarea a specificat că contrar prevederilor art. 326 Cod de procedură penală, procurorul în mod neîntemeiat, ilegal, sub presiunea plângerilor adresate de succesorul părții vătămate adresate Procuraturii Generale, fără a purcede la examinarea probelor, a emis ordonanța din 31 mai 2017, prin care a modificat învinuirea în sensul agravării ei, din art. 151 alin. (4) Cod penal în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal.

Astfel, a susținut apărarea că prima instanță nu a respectat cerința legii cu privire la cercetarea multilaterală, completă și obiectivă a circumstanțelor infracțiunii săvârșite, în special privind clarificarea intenției celui vinovat și a motivelor omorului.

La 27 februarie 2018, avocatul Gonciar Aurel în numele inculpatului a înaintat apel suplimentar, menționând că prin modificările efectuate de legiuitor la art. art. 70, 84, 85 Cod penal, a apărut o situație mai favorabilă inculpatului în raport cu pedeapsa stabilită de prima instanță, pe care o consideră prea aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2018 au fost admise apelurile, din alte motive, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, a fost casată parțial sentința, în latura penală și civilă cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Margina Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 18 (optsprezece) ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Margina Ion i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 20 (douăzeci) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul total de sentințe, la pedeapsa stabilită, i-a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Rezina din 06 septembrie 2016, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă - 24 (douăzeci și patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Margina Ion în beneficiul lui Cebotari Tatiana prejudiciul material în mărime de 14465 (paisprezece mii patru sute șaiszeci și cinci, 40) lei și prejudiciul moral în mărime de 350000 (trei sute cinczeci mii) lei, iar în total suma de 364465 (trei sute șaiszeci și patru mii patru sute șaiszeci și cinci, 40) lei.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

De la Margina Ion a fost încasat în beneficiul statului, cheltuielile judiciare suportate în mărime de 224,34 (două sute douăzeci și patru, 34) lei.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate instanța de apel a menționat, că prima instanță greșit a stabilit starea de fapt a acțiunilor prejudiciabile săvârșite de inculpatul Margina Ion în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal, făcând o constatare eronată precum că inculpatul Margina Ion împreună cu minorul Bardier Grigore au săvârșit omorul, or, materialele dosarului în privința minorului au fost disjuncte, la moment neexistând o sentință de condamnare în privința acestuia pe același capăt de acuzare, urmând ca în această parte să fie constatată o nouă stare de fapt.

Astfel, în conformitate cu probele administrate și cercetate suplimentar instanța de apel a constatat *în fapt*, că inculpatul Margina Ion, la 09 octombrie 2016, în intervalul de timp cuprins între orele 22:00-23:00, în s. Țareuca, r-nul Rezina, apropiindu-se de gospodăria cet. Benchechi Vadim, fără un motiv întemeiat, a lovit cu piciorul în poarta gospodăriei ultimului, iar când proprietarul Benchechi Vadim s-a apropiat de poartă, l-a apucat de umăr, cu scopul de a-l scoate forțat din gospodărie, exprimându-se cu cuvinte injurioase în adresa acestuia.

Fiindcă Benchechi Vadim a reușit să se elibereze de mâna lui Margina Ion și s-a pornit în casă pentru a apela poliția, prin încălcarea grosolană a ordinii publice, necuviință, exprimându-se cu cuvinte injurioase în adresa lui Benchechi Vadim, aplicând forța fizică, a luat o piatră de jos și a aruncat-o în direcția acestuia, lovindu-l pe Benchechi Vadim în spate, în partea stângă a corpului, cauzându-i dureri fizice.

Tot el, Margina Ion, la 09 octombrie 2016, în intervalul de timp cuprins între orele 22:00-22:30, în stradă, în s. Țareuca, r-nul Rezina, împreună cu o persoană în privința căreia dosarul penal a fost disjunctat într-o procedură separată, ambii locuitori ai com. Țareuca, r-nul Rezina, în mod intenționat, i-au aplicat ultimului lovituri cu pumnii în regiunea capului și picioarele pe alte părți ale corpului, în special, torace și abdomen, cauzându-i victimei vătămări corporale sub formă de traumă confuză a toracelui și abdomenului, hemoragii în țesuturile moi peristernale și pericostale, fractură închisă, directă, completă a osului stern, fracturi costale indirecte, complete din stânga, fără lezarea pleurei parietale, lezarea hilului pulmonar bilateral, homotorace (900 ml.), lezarea lobului drept al ficatului, hemoperitoneu (1200 ml.), plăgi (2) contuzie pe cap și față, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, echimoză pe față și torace, excoriații pe față, leziuni care potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 99 din 30 noiembrie 2016, a generat victimei șoc hemoragic, și care conform criteriului pericolului pentru viață, se califică ca vătămare gravă.

În continuarea acțiunilor criminale, Margina Ion împreună cu o persoană în privința căreia dosarul penal a fost disjunctat într-o procedură separată l-au pus pe Cebotari Ion în căruța cu care era și s-au deplasat la domiciliul cet. Benchechi Vadim, unde, după poarta gospodăriei ultimului au aruncat corpul lui Cebotari Ion și au plecat de la fața locului.

În rezultatul leziunilor suportate, victima Cebotari Ion a decedat la scurt timp la fața locului.

Tot el, Margina Ion, continuându-și acțiunile criminale, la 09 octombrie 2016, în intervalul de timp cuprins între orele 22:00-22:30, în stradă, în s. Țareuca, r-nul Rezina, în timp ce îl lovea pe Cebotari Ion, i-a sustras din buzunarul pantalonilor acestuia telefonul mobil model „Samsung” de culoare neagră, cu prețul de 1200 lei, cauzând proprietarului un prejudiciu material în proporții considerabile.

4.2. Instanța de apel a reținut declarațiile inculpatului Margina Ion, declarațiile părții vătămate Benchechi Vadim date în prima instanță, declarațiile martorilor Arman Marina, Dorogan Ruslan, Popovici Serghei, Cebotari Nadejda, Dascăl Vladimir, Benchechi Eugeniu, Lamba Olga, Grosu Ana, Dascăl Iurie, Negară Serghei, Trandafir Vadim, Sapaniuc Svetlana, Macovei Sergiu, Exari Ludmila, Stavila Alexei, Negruță Vadim, declarațiile succesului părții vătămate Cebotari Tatiana, declarațiile expertului judiciar, medic-legist al Secției Medico-legale Rezina, Railean Sergiu precum și probele scrise anexate la materialele dosarului și anume: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09 octombrie 2016 (f.d. 9-18, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 10 octombrie 2016 (f.d. 28-33, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10 octombrie 2016 (f.d. 38-42, vol.I); rezultatul testului alcoolscop din 10 octombrie 2016, ora 03:46, efectuat la alcotestul „Drager” (f.d. 44, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 10 octombrie 2016 (f.d. 95-97, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 17 octombrie 2016 (f.d. 125-127, vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 99 din 30 noiembrie 2016 (f.d. 154-156, vol.I); descifrările convorbirilor telefonice eliberate de compania

„Orange”, pentru numărul de telefon mobil al victimei Cebotari Ion din 09 octombrie 2016, xxxxx (f.d. 202, vol.I); raportul de expertiză judiciară nr. 103 D din 22 august 2017.

Examinând suportul probator, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului Margina Ion în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 145 alin. (2) lit. i), j), 186 alin. (2) lit. d) și art. 287 alin. (1) Cod penal, care este demonstrată pe deplin prin declarațiile părții vătămate, succesoriului victimei, declarațiile martorilor care coroborează indubitabil cu circumstanțele cauzei.

Referitor la episodul de huliganism, instanța de apel a conchis, că nu se stabilesc temeieri de a pune la îndoială depozițiile părții vătămate Bencheci Vadim și a martorilor Arman Marina, Dorogan Ruslan și Popovici Serghei, dat fiind că ele sunt succesive și nu se contrazic.

Prin urmare, declarațiile inculpatului Margina Ion depuse pe episodul de huliganism în prima instanță au fost apreciate critic de către instanța de apel, or, deși inculpatul a recunoscut fapta de huliganism, declarațiile lui nu sunt totalmente credibile, ultimul expunând în declarații că multe momente nu-și amintește din cauza că era în stare de ebrietate.

Totodată, instanța de apel a reținut, că în declarațiile depuse de inculpatul Margina Ion în calitate de bănuț, în prezența apărătorului, la urmărirea penală și declarațiile depuse de el în ședința de judecată în prima instanță pe acest episod sunt unele divergențe, iar inculpatul Margina Ion a declarat că susține declarațiile depuse la urmărirea penală și probabil că declarațiile care le-a dat atunci erau veridice, deoarece la acel moment mai bine își amintea despre circumstanțele incidentului care a avut loc.

A remarcat instanța de apel, că argumentele expuse de partea apărării în privința episodului de huliganism ce vizează faptul că, nu a fost probat că Margina Ion ar fi lovit partea vătămată Bencheci Vadim cu careva piatră în spate și că învinuirea pe art. 287 alin. (1) Cod penal, adusă inculpatului Margina Ion se încadrează în componența contravenției ce ține de acostarea jignitoare și injuria adusă în adresa cet. Bencheci Vadim - art. 69 sau 354 Cod contravențional, nu pot fi reținute, dat fiind că acestea poartă caracter declarativ, au fost combătute prin declarațiile depuse de partea vătămată, martorul acuzării Arman Maria și de declarațiile depuse în acest sens de însăși inculpat în cadrul urmăririi penale și menținute în prima instanță.

De asemenea, instanța de apel a considerat pe deplin demonstrată vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de furt, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a susținut poziția primei instanțe cu privire la excluderea din învinuirea inculpatului a elementului „săvârșit de către două persoane” deoarece în ședința de judecată a primei instanțe a fost constatat că acuzarea nu a prezentat probe din care ar rezulta că la săvârșirea acestei infracțiuni a participat și minorul Bardier Grigore, suplimentar cauza minorului fiind disjungată.

Totodată, instanța de apel a considerat ca fiind dovedită și săvârșirea de către inculpat și a infracțiunii de omor săvârșit de două persoane și cu deosebită cruzime, menționând că la examinarea medico-legală a cadavrului lui Cebotari Ion au fost depistate vătămări corporale sub formă de traumă contuză a toracelui și abdomenului. Hemoragii în țesuturile moi peristemale și pericostale, fractură închisă, directă, completă a osului stern. Fracturi costale indirecte, complete din stânga, fără lezarea pleurei parietale. Lezarea hilului pulmonar bilateral, homotorace (900 ml.). Lezarea lobului drept al ficatului. Hemoperitoneu (1200 ml.) Plăgi (2) contuze pe cap și față. Hemoragii în țesuturile moi pericraniene. Echimoză pe față și torace. Excoriații pe față, leziuni care potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 99 din 30 noiembrie 2016 au generat victimei șoc hemoragie, și care conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămare gravă.

Săvârșirea cu deosebită cruzime a infracțiunii de omor intenționat o poate mărturisi și metoda, ambianța săvârșirii infracțiunii, întrucât aceasta a fost săvârșită noaptea, în loc public. Deși inculpatul nu a recunoscut, fiind evaziv în răspunsuri la metoda de aplicare a loviturilor, instanța de apel a dedus că fractura închisă, directă, completă a osului stern și fracturile costale indirecte, complete din stânga, au solicitat aplicarea unor lovituri cu intensitate majoră și au provocat suferințe și dureri suficient de mari victimei.

În pofida faptului că victima la o anumită perioadă de timp deja imobilizată urmare a unor lovituri, aflată la sol - a continuat să suporte lovituri din partea inculpatului, aceasta demonstrând intenția lui Margina Ion de a-i cauza victimei aceste suferințe majore, prelungite în timp.

Argumentele apărării privind recalificarea infracțiunii în prevederile art. 151 Cod penal, au fost respinse ca neîntemeiate, dat fiind faptul că au fost combătute prin totalitatea de probe și declarații pertinente și concludente la caz.

4.3. La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care conform art. 16 Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave și respectiv - excepțional de grave. Circumstanțe atenuante în privința lui Margina Ion nefiind stabilite.

La fel, s-a stabilit, că inculpatul la evidența medicilor narcolog și psihiatru, nu se află. Potrivit caracteristicii eliberată de către Primăria com. Țareuca, r-nul Rezina, pe numele acestuia, din partea administrației primăriei au fost înregistrate plângeri și observații, anterior a fost condamnat, acesta se caracterizează la domiciliul din punct de vedere negativ.

A mai remarcat instanța de apel, că inculpatul a fost anterior atras la răspundere penală, nu a îndreptățit prin comportament încrederea ce i s-a acordat și în termenul de probă a săvârșit din nou mai multe infracțiuni intenționate, gravitatea cărora prezintă un pericol sporit.

Conform art. 77 Cod penal, instanța a reținut în sarcina inculpatului circumstanțele agravante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză; săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate, provocată de alcool.

În virtutea circumstanțelor descrise, conducându-se de existența circumstanțelor ce agravează răspunderea inculpatului, ținând cont de vârsta acestuia, de atitudinea sa față de cele săvârșite, de faptul că a săvârșit un cumul de infracțiuni, 2 dintre care prezintă un grad de pericol social sporit, deoarece se referă la categoria de infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei, de poziția succesoriului părții vătămate și a părții vătămate, din care rezultă că au pretenții față de inculpat și doresc ca acesta să fie pedepsit conform legii, instanța de apel a conchis, că pentru corectarea și reeducarea lui Margina Ion se impune numai izolarea lui de societate, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, în cazul dat nu este oportună, ținând cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora și de faptul că acestea au fost comise în termenul de probă, prin ce ultimul nu a îndreptățit încrederea ce i s-a acordat la stabilirea pedepsei anterioare și deoarece, aceasta nu va asigura atingerea scopului pedepsei de corectare și reeducare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a mai făcut referire și la prevederile art. art. 70, 72, 84, 85 Cod penal.

4.4. Cu referire la acțiunea civilă instanța de apel a menționat, că prejudiciul material cauzat părții civile este constituit din cheltuieli de înmormântare pentru funeraliile lui Cebotari Ion, în sumă totală de 14465,40 lei, fapt confirmat prin certificatele și bonurile prezentate (f.d. 38-40, vol.II), astfel cerința de încasare a prejudiciului material fiind admisă integral.

Instanța de apel a mai notat, că în urma infracțiunii săvârșite de către Margina Ion, familiei și rudelor părții vătămate le-au fost pricinuite suferințe psihice grave legate de pierderea unei ființe dragi.

Ca urmare, instanța de apel a admis parțial acțiunea succesoriului părții vătămate, în partea încasării prejudiciului moral, în mărime de 350000 (trei sute cizeci mii) lei, considerând că acest quantum va avea efect compensatoriu pentru rudele victimei.

4.5. Instanța de apel a mai constatat, că prima instanță neîntemeiat a respins cerințele acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale, expertiza medico-legală, în sumă de 224,34 lei, considerând prin prisma prevederilor art. art. 227, 229 Cod de procedură penală, că anume comportamentul infracțional al lui Margina Ion a fost cel care a generat necesitatea efectuării expertizelor nominalizate.

5. Succesorul părții vătămate Cebotari Tatiana, în termenul prevăzut de lege, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri mai aspre în privința inculpatului.

În argumentarea recursului menționează că instanțele de fond nu au dat aprecierea juridică corectă probelor acumulate la dosar, excluzând neîntemeiat calificativul prevăzut de lit. b) alin. (2) art. 186 Cod penal.

La fel, consideră că pedeapsa stabilită inculpatului în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal, este prea blândă.

5.1. Avocatul Goncear Vasile în numele inculpatului, în termenul prevăzut de lege, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, contestă hotărârile judecătorești cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului menționează, că instanța de apel a omis să expună motivele pentru care a apreciat critic probele și argumentele apărării pe marginea învinuirii imputate lui Margina Ion.

Subliniază, că decizia instanței de apel trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, convingătoare și concretă, iar circumstanțele și probele constatate în cauză urmează a fi expuse într-o strictă consecutivitate logică, însă toate aceste cerințe și principii imperative ale legii au fost neglijate totalmente de către instanța de apel.

Consideră recurentul, că pedeapsa aplicată în privința inculpatului sub formă de închisoare pe termen de 24 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis, nu este legală și justificată în mod obiectiv prin prisma principiilor individualizării pedepsei penale.

Astfel, toate argumentele invocate de către instanța de apel în sprijinul pedepsei aplicate sunt lipsite de suport juridic.

Remarcă, că nu rezistă nici unei critici juridice concluzia eronată a instanței de apel la aplicarea legii materiale art. 70 Cod penal, în detrimentul prevederilor art. art. 84-85 Cod penal.

Mai remarcă apărătorul, că instanța de apel nu a luat în considerare faptul ca Margina Ion se afla la o vârstă tânără, și în momentul săvârșirii infracțiunii avea vârsta de 18 ani și 3 luni, iar instanța de apel eronat a stabilit lipsa circumstanțelor atenuante, care sunt: recunoașterea vinei, manifestă căință în cele săvârșite și dorința de corectare; săvârșirea unei infracțiuni de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani.

De asemenea statuează, că atât în prima instanță cât și în instanța de apel, apărarea a atras atenția că infracțiunea imputată lui Margina Ion, furtul telefonului mobil corespunde realității, însă valoarea declarată de partea vătămată la organul de urmărire penală este de circa 500 lei, iar în instanța de judecată s-a declarat că acest telefon a fost procurat acum 10 ani și are o valoare de 1200 lei.

Chiar și în aceste condiții în care declarațiile părții vătămate nu sunt consecvente la diferite etape ale procesului penal, organul de urmărire penală și instanțele de judecată erau obligate să administreze probe atât în defavoarea inculpatului cât și în favoarea lui, circumstanțe reglementate de art. 100 Cod de procedură penală.

În opinia apărării, atât organul de urmărire penală cât și instanța de apel, superficial și tendențios au examinat circumstanțele de fapt și fără careva mijloace de probe pertinente și veridice au ajuns la o concluzie eronată în ceea ce privește faptul, că în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal, or, la materialele cauzei nu există nici o probă privind valoarea telefonului mobil.

Consideră că instanța de apel, urma sa motiveze importanța telefonului mobil pentru victimă sau succesorul victimei prin prisma art. 126 Cod penal.

De asemenea, consideră că instanțele de fond au apreciat eronat evenimentele petrecute până la decesul victimei, care vin în contradicție cu încadrarea juridică în baza art. 145 alin. (2) Cod penal.

Or, de către organul de urmărire penală și instanța de judecată s-a stabilit cu certitudine că:

- inculpatul și victima anterior nu au avut nici un conflict;
- conflictul iscat între inculpat și Cebotari Ion a apărut spontan și primul recunoaște ca l-a lovit de mai multe ori, însă nu a avut intenția de a-i provoca decesul;
- din raportul de expertiză medico-legală s-a stabilit că la Cebotari Ion moartea a survenit ca rezultat al șocului hemoragic pe fundalul leziunii ficatului;
- din declarațiile martorului Sapaniuc Svetlana, care este medic, la examinarea cadavrului la fața locului, nu a observat careva vătămări corporale care nemijlocit să presupună cauza morții;
- în planul laturii subiective, fapta prevăzută la art. 151 alin. (4) Cod penal se caracterizează prin intenție față de urmările prejudiciabile primare și prin imprudență față de urmările prejudiciabile secundare.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursurilor declarate în cauză, menționând că instanța de apel în mod concludent a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică a acțiunilor infracționale ale acestuia în baza articolelor incriminate, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material.

Consideră procurorul, că inculpatul beneficiază de prevederile Legii nr. 163 din 20 iulie 2017 și în privința acestuia pot fi aplicate prevederile art. 70 Cod penal.

6.1. Succesorul părții vătămate, Cebotari Tatiana a depus referință la recursul apărării, menționând că argumentele invocate sunt declarative și nu demonstrează existența cărorva încălcări de către instanța de apel.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul declarat de către succesorul părții vătămate Cebotari Tatiana, urmează a fi respins, ca inadmisibil, iar cel declarat de către avocatul Gonciar Vasile în numele inculpatului, urmează a fi admis din următoarele considerente.

Cu referire la recursul declarat de către succesorul părții vătămate, Cebotari Tatiana.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este vădit neîntemeiat).

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile

instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul reține că recurentul invocă ca temei pentru recurs pct. 6), 10), 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când (6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; (10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; (12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Referitor la temeiul pentru recurs invocat de recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că succesul părții vătămate Cebotari Tatiana nu face trimitere expres la vreun temei concret pentru declararea recursului din cele cinci prevăzute exhaustiv în punctul indicat, astfel, că Colegiul penal, analizând decizia atacată, conchide că toate temeiurile prevăzute de norma menționată supra, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că nu a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Cu referire la dezacordul recurentului cu individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului, Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Cu referire la argumentul recurentului, că pedeapsa stabilită inculpatului în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal, este prea blândă, Colegiul penal menționează, că toate criteriile de individualizare a pedepsei enunțate la art. 75 alin. (1) Cod penal, au fost pe deplin apreciate de către instanța de apel.

Astfel, în conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz însă, se constată că instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 16, 61, 70, 72, 75, 77, 84, 85 Cod penal, ținând cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului în scopul restabilirii echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, iar pedeapsa stabilită este motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege.

Referitor la afirmațiile succesurului părții vătămate, Cebotari Tatiana, precum că instanțele de fond nu au dat aprecierea juridică corectă probelor acumulate la dosar, excluzând neîntemeiat calificativul prevăzut de lit. b) alin. (2) art. 186 Cod penal, Colegiul penal menționează că instanța de apel corect a reținut opinia primei instanțe cu privire la excluderea din învinuirea inculpatului a elementului „săvârșit de către două persoane” deoarece în ședința de judecată a primei instanțe a fost constatat că acuzarea nu a prezentat probe din care ar rezulta că la săvârșirea acestei infracțiuni a participat și minorul Bardier Grigore, suplimentar cauza minorului fiind disjunctă.

Astfel, se reține că argumentele invocate de recurent sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, sunt lipsite de suport juridic.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală, iar erorile de drept invocate de către recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, nu au fost constatate

la examinarea recursului, prin urmare, recursul urmează a fi respins, ca inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Goncear Vasile în numele inculpatului.

Analizând motivele invocate în recursul nominalizat, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia admiterii acestuia, însă din alte motive decât cele invocate în recurs, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea încasării din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare și menținerea în această parte a sentinței primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. (2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Reieșind din argumentele invocate în recurs, Colegiul penal atestă că apărarea își fundamentează cererea pe temeiurile de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când (6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; (8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii; (10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; (12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Cu referire la argumentele invocate de apărare sub aspectul erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, fapt care de altfel nici nu a fost negat de către recurent.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Totodată, din contextul argumentelor invocate, se subînțelege că avocatul critică decizia instanței de apel din considerentul că instanța nu a indicat motivele pentru care a apreciat critic probele apărării, însă în acest sens Colegiul penal atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor și întemeiat a ajuns la concluzia expusă în pct. 4 din prezenta decizie.

Cu referire la temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, în sensul că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, Colegiul penal menționează că acesta a fost invocat în mod declarativ, deoarece recurentul nu a motivat la care din cele trei componente de infracțiuni incriminate lui Margina Ion, a fost comisă eroarea de drept invocată.

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Astfel, temeiul pentru recurs „nu au fost întrunite elementele infracțiunii”, include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

La caz, însă Colegiul penal consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a constatat vinovăția inculpatului Margina Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal, omorul intenționat, săvârșit de două persoane și cu deosebită cruzime, precum corect a menținut și soluția primei instanțe în ce privește constatarea vinovăției inculpatului în baza art. art. 186 alin. (2) lit. d), 287 alin. (1) Cod penal.

În ceea ce privește argumentele apărării sub aspectului pct. 12 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, Colegiul penal atestă că avocatul nu este de acord cu încadrarea faptelor imputate inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune considerabile.

Astfel, deși apărarea consideră că nici organul de urmărire penală și nici instanțele de judecată nu au luat în considerație că la materialele cauzei nu există probe privind valoarea telefonului, inițial fiind indicată suma de 500 lei, iar ulterior în instanța de judecată fiind menționat că acesta a fost procurat în urmă cu 10 ani la suma de 1200 lei, Colegiul penal subliniază că fiind audiată în prima instanță, Cebotari Tatiana, care este succesorul părții vătămate, a declarat că la

urmărirea penală din greșeală a fost indicată suma de 500 lei, iar suma de 1200 lei pentru ea reprezintă un prejudiciu material considerabil, deoarece nu este angajată în câmpul muncii și nu a ajuns la vârsta de pensionare (f.d. 185, vol. II).

La fel, sunt considerate declarative și argumentele apărării precum că instanțele de fond nu au motivat importanța telefonului mobil pentru succesorul părții vătămate prin prisma art. 126 Cod penal, întrucât în sensul alin. (3) al normei citate este de înțeles că caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar din materialele dosarului rezidă că prima instanță a concretizat dacă pentru succesorul părții vătămate suma de 1200 lei reprezintă un prejudiciu considerabil.

În ceea ce ține de dezacordul recurentului cu încadrarea juridică a faptei incriminate inculpatului Margina Ion în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal, considerând în acest sens că declarațiile martorilor și împrejurările survenirii decesului victimei vin în contradicție cu încadrarea juridică, Colegiul penal atestă că aceste argumente au constituit obiect de examinare și în cadrul instanței de apel, asupra cărora instanța s-a expus argumentat, iar soluția acesteia este descrisă la pct. 4.2. al acestei decizii, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Referitor la dezacordul recurentului cu individualizarea pedepsei aplicate inculpatului Margina Ion, instanța de recurs sesizează că în esență, apărarea consideră că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. art. 70 alin. (3/1), 84, 85 Cod penal, fără a lua în considerație că inculpatul a săvârșit infracțiunea în perioada când avea împlinită vârsta de 18 ani, dar nu atinsese vârsta de 21 ani, și astfel urma a-i fi stabilit un termen mai redus al pedepselor, precum și a pedepsei definitive, conform normelor menționate.

Astfel, potrivit prevederilor art. 70 Cod penal, completat prin Legea nr. 163 din 20.07.2017, în vigoare 20.12.2017 cu alin. (3¹), stabilește, că la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

Instanța de apel, în conformitate cu prevederile sus-expuse ale legii penale a motivat concluziile sale privitor la stabilirea duratei pedepsei închisorii pentru inculpat în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, așa cum aceasta este indicat în pct. 4.3. al prezentei decizii, soluție pe care instanța de recurs o susține și a cărei reiterare nu o consideră necesară.

În același context Colegiul penal subliniază că atât în conținutul art. 84 alin. (1) Cod penal, cât și în conținutul art. 85 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii, nr. 163 din 20.07.2017, în vigoare 20.12.2017) este evidențiat că inculpații care au

săvârșit infracțiunea în intervalul de timp când au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, beneficiază de privilegiul de a le fi stabilită pedeapsa definitivă, în cazul unui concurs de infracțiuni, pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni, iar în cazul unui cumul de sentințe, pe un termen ce nu poate depăși 15 ani, doar în situațiile când aceștia nu au mai fost condamnați, pe când în speță este cert, că Margina Ion a fost condamnat prin sentința Judecătorei Reșina din 06 septembrie 2016 în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, săvârșind infracțiunile incriminate în prezenta cauză în perioada de probațiune (f.d. 136-139, vol.I).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs apreciază ca fiind declarative argumentele recurentului invocate sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. (10) Cod penal, deoarece la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Margina Ion instanța de apel a respectat rigorile legale.

Totodată, distinct de cele relatate, Colegiul penal lărgit constată, că soluția instanței de apel în partea dispunerii încasării cheltuielilor de judecată în sumă de 224,34 lei din contul inculpatului în beneficiul statului este eronată, apelul procurorului fiind greșit admis în această parte, iar hotărârea primei instanțe fiind una legală și întemeiată.

Astfel, se atestă că instanța de apel admițând cerința acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului a interpretat greșit prevederile legale aferente speței, fapt ce denotă că hotărârea atacată în această parte, nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, eroare de drept care se încadrează în temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Așadar, în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Totodată, alin. (3) al aceleiași norme prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 Cod de procedură penală (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

- 1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;
- 2) cheltuielile de cazare;

3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;
4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citirea organului de urmărire penală sau a instanței.

(3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective.

(4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

În speță, acuzatorul de stat a solicitat încasarea din contul inculpatului a sumei de 224,34 lei, în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale, acțiunilor procesuale în cadrul cauzei penale și hârtiei.

Potrivit prevederilor art. 75 alin. (3) al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14 aprilie 2016, în vigoare din 10 decembrie 2016, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova.

La caz, se atestă că raportul de expertiză medico-legală nr. 99 din 30 noiembrie 2016 (f.d. 154-156, vol.I), a fost dispus prin ordonanța organului de urmărire penală din 09 octombrie 2016 (f.d. 19, vol.I), în vederea stabilirii cauzei decesului victimei Cebotari Ion, respectiv prima instanță întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea expertizei întru stabilirea cauzei decesului părții vătămate și legăturii cauzale dintre acțiunile inculpatului și survenirea decesului acesteia, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind săvârșirea infracțiunii.

Prin urmare, instanța de apel greșit a concluzionat asupra dispunerii încasării cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

Pe această linie de considerente, Colegiul penal conchide asupra admiterii recursului declarat de către avocatul Goncear Vasile în numele inculpatului, din alte motive decât cele invocate, cu casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2018, în partea încasării din contul

inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare cu menținerea în această parte a sentinței Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 29 septembrie 2017, prin care solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, în beneficiul statului, a fost respinsă ca neîntemeiată.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către succesorul părții vătămate, Cebotari Tatiana.

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Gonciar Vasile în numele inculpatului, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2018, în cauza penală în privința lui *Margina Ion xxxxx*, în partea încasării din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare cu menținerea în această parte a sentinței Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 29 septembrie 2017, prin care solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, în beneficiul statului, a fost respinsă ca neîntemeiată.

În rest, dispozițiile deciziei instanței de apel se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **08 noiembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor